



ข่าวเบติบัณฑิตยสภา

ศูนย์ประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา / THE BAR ASSOCIATION INFORMATION CENTER

เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๓๘๔ ■ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑-๗

<http://www.thethaibar.or.th>

บทอาเศียรวาทถวายพระพรชัยมงคล
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เกล้าก้มผคมกรประณต	รชบทบงส์มัลย์
เทิดไท้พระองค์ ๘ นฤบาล	ทศรัชพิพัฒน์ชัย
ผ่านฟ้าประทับวรพระบาท	ทะนุราษฎร์จรัสใส
กอปรกิจเกื้อกรณใน	ทวิหัตถถนุจร
ตั้งแสงสุริย์รัจจร่าง	สุสว่างประภัสสร
บำเพ็ญพระคุณพลนิกร	ปณิธานพระภูมิ
เนื่องในวโรตมประสิทธิ์	ศิริดิฐพิสิฐศรี
มงคลเฉลิมนฤบดี	ชนมายุยืนนาน
ร่วมรัฐเพราะฉัตรพิชยกัน	ศิระปลันทีสุขสานต์
เย็นยิ่งเพราะไท้ ๘ อภิบาล	মনะผองจรรณพุน
เจิมจงเจริญรมยสุข	นिरทุกข์นิราศสุญ
เกริกก้องพระเกียรติพิบูล	ยศยิ่งนิรันดร์เทอญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า กองบรรณาธิการจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา

ประพันธ์โดย นายรัฐวุฒิ นาคเกิด



เนื่องจากปก

กฤษฎา บุญยสมิต*
วาสนา เกตุแห่ง**

วันที่ ๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔ นี้ ถือเป็นช่วงเวลาที่มีความหมายอย่างยิ่งสำหรับคนไทยทุกคน ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๖๙ พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ ๑๐ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์และราชอาณาจักรไทยอย่างสมบูรณ์ตามโบราณราชประเพณี เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ ด้วยพระราชปณิธานอันแน่วแน่ในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจ บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่พสกนิกร ทรงมีพระปฐมบรมราชโองการแก่ปวงชนชาวไทย “เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” และทรงตั้งพระราชสัตยาธิษฐานจะทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจปกครองราชอาณาจักรไทย โดยทศพิธราชธรรมจรรยา

* อัยการอาวุโส, ที่ปรึกษาอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการสูงสุด, ภาควิชานิติศาสตร์และกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์, ประธานกรรมการชำระและศึกษากฎหมายไทยโบราณ สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา
** นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ เนติบัณฑิตยสภา

อ่านต่อหน้า ๔

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

เดือน กรกฎาคม ๒๕๖๔ ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๓๘๔

สารบัญ

- ๒ บทกวีเสวยราชนิเวศน์พระมณเฑียรราช
- ๓ สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เนื่องจากปก
- ๔ เนื่องจากปก
- ๗ ปัญหาจากข้อหารือกฎหมายที่น่าสนใจ
- ๑๐ เจาะฎีกาเด่น
- ๑๒ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย
- ๑๕ บทความเรื่อง “พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับงานด้านกฎหมาย”
- ๑๙ บทความเรื่อง “ส่งผู้ร้ายข้ามแดนในคดีที่สืบพยานลับหลัง”
- ๒๒ มุมข่าว
- ๒๓ ข่าวเนติบัณฑิตยสภา
- ๒๔ บรรณาธิการแถลง

คณะผู้จัดทำ อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ ประธานฝ่ายอำนวยการ นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม รองประธานฝ่ายอำนวยการ

- นายกฤษฎา บุญยสมิต ฝ่ายอำนวยการ ● นายพงศ์พิเชษฐ์ จันทร์พรกิจ ● นางสาวสุภาภรณ์ ไชยปุระณะ ● นายทรงพล สุวรรณพงศ์
- นางสาวธัญญา เหมเวช ● ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิทธิกำจร ● นายเชษฐา สุขสมเกษม กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ นายกฤษฎา บุญยสมิต
- ผู้ช่วยบรรณาธิการ ผศ.ดร.สมหมาย จันทร์เรือง ● นายรังสิขัย บรรณกิจวิจารณ์ ● นายมนต์ชัย ชนินทรลีลา ● นายอำนาจ เนตยสุภา
- นายทีปกร โกลมพันธ์พร ● นางสาวสิदानันท์ ศรีวรรกร ● นายนิธินันท์ บูรณะเจริญรักษ์ ● นายนิธิพัฒน์ สิ้นเพ็ง ฝ่ายดำเนินการ
- นางพรพรรณริน แต่งอ่อน ● นายสิทธิฤทธิ์ โสวัณณะ ● นางวาสนา เกตุแห่ง กะเปียน จัดส่ง ● นางสาววิศรา สุขโสภี



บทความหรือข้อคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏในข่าวเนติบัณฑิตยสภาเป็นผลงานของผู้เขียนโดยเฉพาะ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย



พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๑๐ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ พระนามเต็ม สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร กับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชสมภพ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕ มีพระเชษฐภคินี ๑ พระองค์ คือ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี และพระเชษฐภคินี ๒ พระองค์ คือ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

ขณะยังทรงพระเยาว์ ทรงเข้ารับการศึกษาเบื้องต้น ณ โรงเรียนจิตรลดา ในพระราชวังดุสิต ถึงพุทธศักราช ๒๕๐๙ จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินไปทรงศึกษาที่ประเทศอังกฤษ ณ โรงเรียนคิงส์มีด เมืองซีฟอร์ด แคว้นซัสเซกส์ และโรงเรียนมิลล์ฟีลด์ เมืองสตริท แคว้นซอมเมอร์เซท จนถึงพุทธศักราช ๒๕๑๓ จึงเสด็จพระราชดำเนินไปทรงศึกษาวิชาการทหารตามที่ทรงตั้งพระราชหฤทัยไว้ ณ ประเทศออสเตรเลีย ในระดับเตรียมทหารที่คิงส์สกูล นครซิดนีย์ และวิชาการทหารชั้นสูงที่วิทยาลัยวิชาการทหารดันทรูน กรุงแคนเบอร์รา หลังจากทรงสำเร็จการศึกษาและเสด็จพระราชดำเนินกลับประเทศไทย ทรงเข้าศึกษาต่อ ณ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก รุ่นที่ ๔๖ จากนั้นทรงศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชานิติศาสตร์ รุ่นที่ ๒ ทรงสำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ ๒) และทรงเข้ารับการศึกษา ณ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรแห่งสหราชอาณาจักร ตามลำดับ

พุทธศักราช ๒๕๑๕ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๒๐ พรรษาบริบูรณ์ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สถาปนาพระราชอิสริยยศขึ้นเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร

พุทธศักราช ๒๕๒๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชศรัทธาทรงผนวชในพระพุทธศาสนา ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยมีสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณ (วาสน์ วาสโน) วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร เป็นพระราชอุปัชยาจารย์ ทรงได้รับพระสมณฉายาว่า “วชิราลงกรโณ”

พระราชโอรสและพระราชธิดา

๑. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา

๒. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา

๓. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร

เสด็จขึ้นทรงราชย์

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จสวรรคต ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่ประธานรัฐสภากราบบังคมทูลอัญเชิญสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จขึ้นดำรงสิริราชสมบัติสืบราชสันตติวงศ์เป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๑๐ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เถลิงพระปรมาภิไธยว่า “สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร”

พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส

วันพุธ ที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับพลเอกหญิง สุทิดา วชิราลงกรณ์ ณ อยุธยา ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สถาปนาพลเอกหญิง สุทิดา วชิราลงกรณ์ ณ อยุธยา พระอัครมเหสีเป็นสมเด็จพระราชินีสุทิดา ต่อมาในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สถาปนาสมเด็จพระราชินีสุทิดา เป็นสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี

พระราชพิธีบรมราชาภิเษก

วันเสาร์ ที่ ๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตามโบราณราชประเพณี เถลิงพระปรมาภิไธยตามที่จารึกในพระสุพรรณบัฏว่า “พระบาทสมเด็จพระ



พระปรเมนทรมหาอภินิหารวิมลสาร มหิศร
ภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทรา
ธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว”

พระปรีชาสามารถ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สนพระราชหฤทัย
ใฝ่รู้ในกิจการงานหลากหลายสาขา โดยเฉพาะด้านการบิน
ทรงศึกษาหลักสูตรการบินทั้งของกองทัพและกองทัพ
อากาศ ตลอดจนเสด็จพระราชดำเนินไปทรงศึกษาเทคนิค
การบินจากประเทศสหรัฐอเมริกา รวมถึงหลักสูตรนักบิน
พาณิชย์จากสถาบันการบินพลเรือน ทรงพระปรีชาสามารถ
ในการขับอากาศยานหลากหลายแบบทั้งอากาศยานทหาร
และอากาศยานพาณิชย์ ทรงปฏิบัติหน้าที่ครูการบิน
แก่นักบินของกองทัพอากาศ จนทรงได้รับการทูลเกล้าฯ
ถวายกิตติบัตรครูฝึกการบินเครื่องบินขับไล่สมรรถนะสูง

ด้านภาษาและวรรณศิลป์ ทรงพระราชนิพนธ์
บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองพระราชทานแก่บุคคล
ในโอกาสต่าง ๆ ด้านภูมิสถาปัตยกรรม ทรงเปี่ยมด้วย
พระปรีชาสามารถในศาสตร์อันเนื่องด้วยสถาปัตยกรรม
และภูมิสถาปัตยกรรม ดังเป็นที่ประจักษ์ชัดจากแนว
พระราชดำริในการออกแบบ วางผัง และตกแต่งอาคาร
สถานที่สำคัญ ๆ อันทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของชาติ

พระราชกรณียกิจ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงบำเพ็ญพระราช
กรณียกิจเพื่อบ้านเมืองมาแต่ยังทรงพระเยาว์ ได้โดยเสด็จ
สมเด็จพระบรมชนกนาถ และสมเด็จพระบรมราชชนนี
ไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในชนบทที่ห่างไกลทั่วทุก
ภูมิภาค ขณะทรงดำรงพระราชอิสริยยศสมเด็จพระบรม
โอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้ทรงปฏิบัติพระราชกิจ
แทนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาโดยตลอด
ทั้งงานพระราชพิธี งานด้านการศึกษา ศาสนา สังคม
สาธารณสุข การทหาร และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
ยังประโยชน์แก่บ้านเมืองเป็นอเนกประการ ครั้นเมื่อเสด็จ
ดำรงสิริราชสมบัติ จึงมีพระราชปณิธานที่จะทรงสืบสาน
พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระบรมชนกนาถ และสมเด็จพระ
บรมราชชนนี เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรและ
ยังความผาสุกร่มเย็นแก่บ้านเมืองสืบไป

ด้านการศึกษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง
ตระหนักในความสำคัญของการศึกษาว่ามีส่วนช่วยพัฒนา
คนให้มีความรู้ความสามารถ อันจะนำไปสู่การพัฒนาชาติ

ให้ก้าวหน้าต่อไป ได้พระราชทานพระราชทรัพย์
ส่วนพระองค์จัดสร้างโรงเรียนมัธยมในท้องถิ่นทุรกันดาร
ทั่วประเทศและทรงรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทั้งยัง
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทาน
ทุนการศึกษาแก่เยาวชนที่เรียนดี ประพฤติดี ฐานะยากจน
ครอบคลุมหลากหลายสาขา อาทิ ด้านการแพทย์
การพยาบาล และการเกษตร

ด้านการเกษตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงให้ความสำคัญกับงานด้านเกษตรกรรมทุกแขนง
ขณะทรงดำรงพระราชอิสริยยศสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชม
หาราช บรมนาถบพิตร ไปในการพระราชพิธีพืชมงคลจรด
พระนังคัลแรกนาขวัญเพื่อพระราชทานขวัญและกำลังใจ
แก่เกษตรกรในการประกอบอาชีพและทรงปฏิบัติพระราช
กรณียกิจดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ทรงให้การอุปถัมภ์และ
ส่งเสริมงานด้านเกษตรกรรมอย่างครบวงจร ทั้งการพัฒนา
ผลผลิตและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดตั้งโครงการ
คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ให้บริการความรู้ทั้งด้านการเพิ่ม
ประสิทธิภาพการผลิต และให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหา
อุปสรรคต่าง ๆ แก่เกษตรกร นอกจากนี้ ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดสร้างอาคารวิจัยและพัฒนา
วิทยาศาสตร์เกษตรภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รวมทั้งพระราชทานทุนสำหรับการวิจัย และพระราชทาน
ที่ดินส่วนพระองค์จัดสร้างศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร
บนพื้นที่สูง ภาคเหนือ “เกษตรวิชญา” ที่อำเภอแมริม
จังหวัดเชียงใหม่

ด้านศิลปวัฒนธรรม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
มีพระราชหฤทัยตั้งมั่นที่จะทรงสืบสานพระราชปณิธาน
ในการบำเพ็ญพระราชกรณียกิจเพื่ออารังไว้ซึ่งมรดกศิลป
วัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของชาติ อาทิ ด้านประวัติศาสตร์
และโบราณคดี โดยสนพระราชหฤทัยในการเสด็จ
พระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโบราณสถานและแหล่ง
เรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมทั้งในประเทศ
และต่างประเทศ ด้านนาฏศิลป์และดนตรี ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดแสดงโขนกลางแปลง
พระราชทานในหลายโอกาส เพื่อเป็นการธำรงรักษา
สืบทอดและเผยแพร่มรดกศิลปวัฒนธรรมอันทรงคุณค่า
ของชาติสืบไป

ด้านการศาสนา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชศรัทธาในพระบวรพุทธศาสนาอย่างมั่นคง ทรงประกาศพระองค์เป็นพุทธมามกะ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๙ รวมถึงในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ นอกจากนี้ยังทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเนื่องใน พระพุทธศาสนาทุกโอกาส ทั้งการพระราชพิธีที่เสด็จ พระราชดำเนินแทนพระองค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นประจำ ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๔๐ คือ พระราชพิธี เปลี่ยนเครื่องทรงพระพุทธรูปมหามณีรัตนปฏิมากร ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระราชพิธีประจำเนื่องใน วันสำคัญทางศาสนา ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา และ วันอาสาฬหบูชา รวมทั้งการพระราชพิธีจร และพิธีต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้จัดพิธีมหามงคลเจริญพระพุทธรูปในโอกาสสำคัญ ๆ ณ พระลานพระราชวังดุสิต รวมทั้งจัดพิมพ์หนังสือบทเจริญ พระพุทธรูป พระราชทานแก่ประชาชนที่มาร่วมพิธี เพื่อเป็นพระราชกุศลธรรมทาน

นอกจากพระราชกรณียกิจในการทำนุบำรุงพระพุทธรูป ศาสนาแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยังทรงเป็น เอกอัครศาสนูปถัมภกศาสนาทุกศาสนา และทรงปฏิบัติ พระราชกรณียกิจ เนื่องในกิจกรรมของศาสนาอื่น ๆ ทั้ง ศาสนาคริสต์ อิสลาม พราหมณ์-ฮินดู และซิกข์

ด้านการแพทย์และการสาธารณสุข พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตระหนักว่าปัจจัยสำคัญในการพัฒนา ประเทศให้มั่นคง คือ การดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชาติให้มีความสุขปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ทรงเล็งเห็นถึงปัญหา การขาดแคลนแพทย์และการบริการด้านสาธารณสุข พระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์แก่ “โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช” ในท้องถิ่นทุรกันดารทั่วประเทศ ตั้งแต่ พุทธศักราช ๒๕๒๐ นอกจากนี้ ยังทรงเป็นประธาน อำนวยการจัดสร้างอาคาร “ศูนย์โรคหัวใจ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ” โรงพยาบาลศิริราช เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ พุทธศักราช ๒๕๓๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดตั้งโครงการกาญจนบุรี เพื่อช่วยเหลือ ผู้ป่วยมะเร็งยากไร้ และทรงเป็นประธานจัดสร้างศูนย์บำบัด รักษาผู้ป่วยโรคมะเร็ง จังหวัดปทุมธานี พระราชทานนามว่า “ศูนย์มหาวชิราลงกรณธัญบุรี” สถาบันมะเร็งแห่งชาติ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร

มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องใน โอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๓๙ นอกจากนี้ ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดสร้างโรงพยาบาลสงเคราะห์พระสงฆ์ที่ อาพาธในภูมิภาค เนื่องในโอกาสมหามงคลทรงเจริญ พระชนมพรรษา ๕๐ พรรษา พุทธศักราช ๒๕๔๕ ตลอดจน พระราชทานพระราชทรัพย์จำนวน ๒,๔๐๐ ล้านบาท แก่โรงพยาบาล ๒๗ แห่ง ทั่วประเทศ เพื่อจัดซื้อเครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการแพทย์และพระราชทานหน่วยแพทย์ เคลื่อนที่พระราชทาน ดูแลรักษาประชาชนที่ประสบภัย พิบัติทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง

โครงการจิตอาสาพระราชทาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้จัดตั้งโครงการจิตอาสาพระราชทาน เพื่อเสริมสร้าง ความสมัครสมานสามัคคีของคนในชาติในการประกอบ กิจกรรมสาธารณประโยชน์ โดยแบ่งกิจกรรมจิตอาสา พระราชทานเป็น ๓ ประเภท คือ จิตอาสาพัฒนา จิตอาสา ภัยพิบัติ และจิตอาสาเฉพาะกิจ ปัจจุบันการจัดกิจกรรม จิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ ได้ดำเนินการ ไปแล้วในพื้นที่แหล่งชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใยและ ตระหนักถึงความอยู่ดีมีสุขของพสกนิกรทุกหมู่เหล่า จึงมี พระราชปณิธานที่จะสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อความวัฒนาผาสุกของปวงชนชาวไทยและความเจริญ ก้าวหน้าของชาติบ้านเมืองสืบไป ดังพระปฐมบรม ราชโองการ ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันเสาร์ ที่ ๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ ว่า “เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อ ประโยชน์สุขแห่งอำมาตราชฎตลอดไป”

แหล่งข้อมูล :

- เว็บไซต์กระทรวงวัฒนธรรม (หนังสือทศวรรษบรม ราชจักรีวงศ์)

<https://www.m-culture.go.th/adminli/ebook/Bo๑๕๐/#p=๑>

- เว็บไซต์กระทรวงวัฒนธรรม (หนังสือพระราชพิธี บรมราชาภิเษก)

<file:///C:/Users/user/Downloads/Ebook๐๕๐๕๒๐๒๑.pdf>





ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ



รวินท์ ชัยภักดิ์รัตติ*

การชดใช้หนี้และการคิดดอกเบี้ยในกรณีผิดสัญญาจ้าง**

ข้อเท็จจริง

อบต. แห่งหนึ่ง (ต่อไปนี้จะขอเรียกว่า “อบต.”) ได้ว่าจ้างบริษัท จ. จำกัด ทำการก่อสร้างรางระบายน้ำและวางท่อ ตามสัญญาจ้าง ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ วงเงินจำนวน ๙๘๐,๐๐๐ บาท สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐ โดยมีการรับประกันผลงานจำนวน ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และครบกำหนดสิ้นสุดในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีเงินค้ำประกันสัญญา จำนวน ๔๙,๐๐๐ บาท

ในสัญญาว่าจ้าง ข้อ ๖ ระบุว่า “เมื่องานแล้วเสร็จสมบูรณ์ และผู้ว่าจ้างได้รับมอบหมายจากผู้รับจ้างหรือจากผู้รับจ้างรายใหม่ ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญาตามข้อ ๕ หากมีเหตุชำรุดบกพร่องหรือเสียหายเกิดขึ้นจากงานนี้ภายในกำหนด ๒ ปี นับถัดจากวันที่ได้รับมอบหมายงานดังกล่าว ซึ่งความชำรุดบกพร่องหรือความเสียหายนั้นเกิดจากความบกพร่องของผู้รับจ้าง อันเกิดจากการใช้วัสดุที่ไม่ถูกต้อง หรือทำไว้ไม่เรียบร้อยหรือทำไม่ถูกต้องตามมาตราฐานแห่งหลักวิชา ผู้รับจ้างจะต้องรีบทำการแก้ไขให้เป็นที่เรียบร้อยโดยไม่ชักช้า โดยผู้ว่าจ้างไม่ต้องออกเงินใด ๆ ในกรณีนี้ทั้งสิ้น หากผู้รับจ้างบิดพลิ้วไม่กระทำการดังกล่าวภายในกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้าง หรือไม่ทำการแก้ไขให้ถูกต้องเรียบร้อยภายในเวลาที่ผู้ว่าจ้างกำหนดให้ผู้รับจ้างมีสิทธิที่จะทำการนั้นเองหรือจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้นโดยผู้รับจ้างเป็นผู้ออก

ค่าใช้จ่าย” และข้อ ๑๗ ระบุว่า “ค่าปรับหรือค่าเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากผู้รับจ้างตามสัญญานี้ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะหักเอาจากจำนวนเงินค่าจ้างที่ค้างจ่าย หรือจากเงินประกันผลงานของผู้รับจ้าง หรือบังคับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาได้”

ปรากฏว่าในระหว่างรับประกันสัญญาได้เกิดความชำรุดบกพร่องของงานจ้างก่อสร้าง อบต. จึงได้แจ้งให้บริษัท จ. จำกัด เข้ามาดำเนินการซ่อมแซมความชำรุดบกพร่องที่เกิดขึ้นในช่วงรับประกันผลงานจำนวน ๓ ครั้ง แต่บริษัท จ. จำกัด ไม่ได้เข้ามาดำเนินการซ่อมแซมความชำรุดบกพร่องของงานจ้างภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือ อบต. จึงมีความจำเป็นต้องซ่อมแซมถนนดังกล่าวไปก่อน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน โดยได้จัดหาผู้รับจ้างรายใหม่คือ บริษัท ป. จำกัด เพื่อมาดำเนินการซ่อมแซมท่อระบายน้ำโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ตามสัญญาจ้าง ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๒ จำนวนเงิน ๑๔๘,๐๐๐ บาท

ต่อมา อบต. ได้แจ้งให้บริษัท จ. จำกัด ชำระค่าเสียหายกรณีจ้างผู้รับจ้างรายอื่นซ่อมแซมความชำรุดบกพร่องนั้นแทนซึ่งเงินที่บังคับจากหลักประกันสัญญาจำนวน ๔๙,๐๐๐ บาท ไม่เพียงพอ เหลือค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายอีกจำนวน ๙๙,๐๐๐ บาท โดยการทวงถามครั้งแรกตามสำเนาหนังสือทวงถาม ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยระบุให้บริษัท จ. จำกัด ชำระส่วนที่เหลือที่ยังขาดอยู่จนครบจำนวนค่าใช้จ่าย เป็นเงินจำนวน

* อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย

** ส่วนวนข้อหาหรือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย เลขรับที่ ท.๒๕/๒๕๖๔



๙๙,๐๐๐ บาท ภายใน ๑๕ วันนับแต่ได้รับหนังสือ ทวงถาม ซึ่งบริษัท จ. จำกัด ได้รับหนังสือทวงถามเมื่อ วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ จึงครบกำหนดชำระหนี้ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ แต่บริษัท จ. จำกัด ก็ เพิกเฉยไม่ชำระหนี้ดังกล่าว อบต. จึงได้มีหนังสือ ทวงถามให้บริษัท จ. จำกัด อีก ๒ ครั้ง ตามหนังสือ ทวงถามเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓ ตามลำดับ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๓ ครั้ง ต่อมาวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓ บริษัท จ. จำกัด ได้ ชี้แจงและยอมรับขอใช้สภาพหนี้ที่เหลือหลังจากหักเงิน ค่าประกันสัญญาแล้ว จำนวน ๙๙,๐๐๐ บาท และขอ ชำระเป็นรายงวดเป็นเวลา ๑๒ เดือน

ข้อหาหรือ

อบต. ได้มีหนังสือหารือสำนักงานอัยการสูงสุดว่า บริษัท จ. จำกัด ต้องชดใช้ค่างานเพิ่ม เป็นจำนวนเงิน ๙๙,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่อบต.ได้จ้างผู้รับจ้างรายอื่นทำการ ซ่อมแซมแทน ความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

คำวินิจฉัยของสำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากตามสัญญาข้อ ๖ ไม่ได้กำหนดการคิดดอกเบี้ย ไว้ การคิดดอกเบี้ยจึงต้องใช้หลักตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๔ วรรคแรก และมาตรา ๒๒๔ วรรคแรก เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า อบต. มีหนังสือทวงถาม ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ ให้บริษัท จ. จำกัด ชดใช้ค่างานเพิ่มเป็นจำนวนเงิน ๙๙,๐๐๐ บาท ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้รับหนังสือทวงถาม ดังนั้น เมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว หากบริษัท จ. จำกัด ยังไม่ชำระ ก็ถือว่าเป็นผู้ผิดนัด ตามมาตรา ๒๐๔ วรรคแรก และ อบต. ก็มีสิทธิคิดดอกเบี้ยนับถัดจาก วันที่ครบกำหนดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น ตามมาตรา ๒๒๔ วรรคแรก

หมายเหตุ

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ป.พ.พ.) มาตรา ๒๐๔ วรรคแรก บัญญัติว่า “ถ้าหนี้ถึงกำหนด ชำระแล้ว และภายหลังแต่นั้นเจ้าหนี้ได้ให้คำเตือน ลูกหนี้แล้ว ลูกหนี้อย่างไม่ชำระหนี้ไซ้ ลูกหนี้ได้ชื่อว่า ผิดนัดเพราะเขาเตือนแล้ว”

มาตรา ๒๒๔ วรรคแรก (เดิม) (ซึ่งเป็นกฎหมาย ที่ใช้บังคับขณะมีการคิดดอกเบี้ยผิดนัดในกรณีนี้) บัญญัติว่า “หนี้เงินนั้น ท่านให้คิดดอกเบี้ยในระหว่าง เวลาผิดนัดร้อยละเจ็ดกึ่งต่อปี ถ้าเจ้าหนี้ยาจจะเรียก ดอกเบี้ยได้สูงกว่านั้นโดยอาศัยเหตุอย่างอื่นอันชอบด้วย กฎหมาย ก็ให้คงส่งดอกเบี้ยต่อไปตามนั้น”

ดังนั้น เมื่อบริษัท จ. จำกัด ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ที่เกิดขึ้นทั้งสิ้นจำนวน ๑๔๘,๐๐๐ บาท ตามสัญญา ซึ่งมียอดค่าใช้จ่ายสูงกว่าหลักประกันสัญญา จำนวน ๔๙,๐๐๐ บาท ที่บริษัท จ. จำกัด วางไว้กับ อบต. อยู่ จำนวน ๙๙,๐๐๐ บาท ถือเป็นสิทธิเรียกร้องตามสัญญา อันเป็นหนี้ที่ไม่มีกำหนดเวลาชำระหนี้ตามวันแห่ง ปฏิทิน ดังนั้น จึงถือว่าบริษัท จ. จำกัด ผิดนัดต้องชำระ หนี้เมื่อ อบต. ทวงถามแล้ว บริษัท จ. จำกัด ไม่ชำระ หนี้ให้ตามที่ อบต. กำหนด ตามมาตรา ๒๐๔ วรรคแรก และมาตรา ๒๒๔ วรรคแรก (เดิม) ซึ่งตามสำเนาหนังสือ ทวงถาม และใบตอบรับในประเทศ ปรากฏว่าหนังสือ ทวงถามระบุให้ชำระส่วนที่เหลือที่ยังขาดอยู่จนครบ จำนวนค่าใช้จ่าย เป็นเงินจำนวน ๙๙,๐๐๐ บาท ภายใน ๑๕ วันนับแต่ได้รับหนังสือทวงถาม เมื่อบริษัท จ. จำกัด ได้รับหนังสือทวงถามดังกล่าวเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ จึงครบกำหนดชำระหนี้วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เมื่อครบกำหนดเวลานี้แล้ว บริษัท จ. จำกัด ไม่ชำระหนี้จึงตกเป็นผู้ผิดนัดและต้องรับผิดชอบดอกเบี้ย ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ให้แก่ อบต. นับแต่ วันถัดไปคือวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น แม้ภายหลัง อบต. จะมี หนังสือทวงถามซ้ำอีก ๒ ครั้ง โดยกำหนดวันให้นำเงิน



มาชำระใหม่อีก ก็ไม่ทำให้การผิมนัดของบริษัท จ. จำกัด ที่เกิดขึ้นแล้วเปลี่ยนแปลงไป (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๓๒/๒๕๓๔)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๓๒/๒๕๓๔ วินิจฉัยว่า “สัญญาว่าจ้างก่อสร้างอาคารมิได้กำหนดให้เงินตามหนังสือสัญญาค้ำประกันเป็นการประกันการไม่ชำระหนี้หรือไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องสมควร รวมทั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นภายหลังสัญญาว่าจ้างก่อสร้างอาคารได้สิ้นสุดลงหรือภายหลังโจทก์บอกเลิกสัญญาด้วย เงินตามสัญญาค้ำประกันมิใช่เบี้ยปรับตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๗๙ โจทก์มีสิทธิริบเงินตามสัญญาค้ำประกันได้ตามสัญญาว่าจ้างก่อสร้างอาคาร โจทก์มีหนังสือให้จำเลยที่ ๓ ชำระเงินตามหนังสือค้ำประกันภายในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๒๘ จำเลยที่ ๓ ไม่ชำระถือว่าจำเลยที่ ๓ ผิดนัดตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๒๘ แม้ภายหลังโจทก์จะมีหนังสือทวงถามซ้ำอีก โดยกำหนดวันที่นำเงินมาชำระใหม่อีกก็ตามก็ไม่ทำให้การผิมนัดของจำเลยที่ ๓ ที่เกิดขึ้นแล้วเปลี่ยนแปลงไปโจทก์มีสิทธิฟ้องให้จำเลยที่ ๓ ชำระดอกเบี้ยให้โจทก์ได้ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๒๘.”

๒. ต่อมาได้มีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติให้ยกเลิกความใน ป.พ.พ. มาตรา ๗ และมาตรา ๒๔๔ เดิม แล้วให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๗ (ใหม่) บัญญัติว่า “ถ้าจะต้องเสียดอกเบี้ยแก่กันและมีได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้โดยนิติกรรมหรือโดยบทกฎหมายอันชัดแจ้ง ให้ใช้อัตราร้อยละสามต่อปี

อัตราตามวรรคหนึ่งอาจปรับเปลี่ยนให้ลดลงหรือเพิ่มขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยปกติให้กระทรวงการคลังพิจารณาทบทวนทุกสามปีให้ใกล้เคียงกับอัตราเฉลี่ยระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์”

มาตรา ๒๒๔ (ใหม่) บัญญัติว่า “หนี้เงินนั้น ให้คิดดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิมนัดในอัตราที่กำหนดตามมาตรา ๗ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี ถ้าเจ้าหนี้อาจจะเรียกดอกเบี้ยให้สูงกว่านั้นโดยอาศัยเหตุอย่างอื่นอันชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้คงส่งดอกเบี้ยต่อไปตามนั้น ห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ยในระหว่างผิมนัด

การพิสูจน์ค่าเสียหายอย่างอื่นนอกจากนั้น ให้พิสูจน์ได้”

ดังนั้น หากปรับข้อเท็จจริงตามข้อหาเรื่องนี้กับกฎหมายที่แก้ไขใหม่ข้างต้น จะรับฟังได้ว่ากรณีนี้บริษัท จ. จำกัด เป็นลูกหนี้ในหนี้เงินของ อบต. เจ้าหนี้และในระหว่างที่บริษัท จ. จำกัด ผิมนัด (เพราะเจ้าหนี้ได้ให้คำเตือนลูกหนี้แล้ว ตามมาตรา ๒๐๔ วรรคแรก) บริษัท จ. จำกัด จะต้องเสียดอกเบี้ยให้แก่ อบต. ในอัตราร้อยละห้าต่อปี เนื่องจากกรณีนี้ ในสัญญามีได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยกันไว้ และ อบต. ก็ไม่อาจจะเรียกดอกเบี้ยให้สูงกว่านั้นโดยอาศัยเหตุอย่างอื่นอันชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๒๒๔ ประกอบมาตรา ๗ ที่แก้ไขใหม่ดังกล่าว

เปิด...ฎีกาเด่น

คำฟ้องคดีอาญาที่ไม่มีลายมือชื่อผู้เรียง และผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง



รังลิชัย บรรณกิจวิจารณ์*
มนต์ชัย ชนินทรลีลา**

พิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๘๖/๒๕๖๒

บริษัท ช.

โจทก์

นาย ช.

จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘, ๑๖๑

ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ เห็นว่า ตามฟ้องโจทก์ โจทก์ลงลายมือชื่อโจทก์แล้ว โดยผู้รับมอบอำนาจ โจทก์ลงลายมือชื่อแทนโจทก์ เหตุที่ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียงและผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้องน่าจะเป็นเพราะโจทก์ พิมพ์คำทำฟ้องเฉพาะด้านหน้ามิได้พิมพ์แบบพิมพ์ด้านหลังซึ่งจะมีช่องลายมือชื่อผู้เรียงหรือ ผู้พิมพ์ไว้ จึงถือเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อย ซึ่งสามารถแก้ไขได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกฟ้องโจทก์ เพราะเหตุดังกล่าว โดยไม่สั่งให้โจทก์แก้ไขก่อนจึงไม่ถูกต้อง เห็นควรให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้โจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าว ภายในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด หากดำเนินการแล้วเสร็จให้ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เพื่อพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

(ภัทรศักดิ์ วรรณแสง - ชัยวัฒน์ ศิลาลาย - อำพันธ์ สมบัติสถาพรกุล)

(ประชุมใหญ่ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒)

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา ๑๕๘ บัญญัติว่า

“ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและมี ฯลฯ

(๓) ลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียน
หรือพิมพ์ฟ้อง”

และมาตรา ๑๖๑ บัญญัติว่า

“ถ้าฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมายให้ศาล
สั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง หรือยกฟ้องหรือไม่
ประทับฟ้อง”

คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยกระทำความ
ผิดฐานยักยอกทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๓๕๒ วรรคแรก จำคุกจำเลยมีกำหนด ๒ ปี
จำเลยให้การรับสารภาพลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตาม

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ ปี
แต่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษากลับให้ยกฟ้อง
เนื่องจากฟ้องโจทก์ไม่มีลายมือชื่อผู้เรียง และผู้เขียน
หรือผู้พิมพ์ฟ้อง โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุม
ใหญ่ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ วินิจฉัยว่า ตามฟ้องโจทก์
ปรากฏว่า โจทก์ได้ลงลายมือชื่อโจทก์แล้วโดยผู้รับ
มอบอำนาจโจทก์ลงลายมือชื่อแทนโจทก์ เหตุที่ไม่
ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียงและผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง
น่าจะเป็นเพราะโจทก์พิมพ์คำขอทำฟ้องเฉพาะ
ด้านหน้ามิได้พิมพ์แบบพิมพ์ด้านหลังซึ่งจะมีช่อง
ลายมือชื่อผู้เรียงหรือผู้พิมพ์ไว้ จึงเป็นข้อผิดพลาด
เล็กน้อย ซึ่งสามารถแก้ไขได้ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑
มีคำพิพากษายกฟ้องโจทก์ เพราะเหตุดังกล่าวโดยไม่

* ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

** ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑



สั่งให้โจทก์แก้ไขก่อนจึงไม่ถูกต้องนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย เห็นควรให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้โจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวภายในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด และเมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ยังมีได้วินิจฉัยเนื้อหาแห่งคดี หลังจากที่โจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวแล้ว ให้ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เพื่อพิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี คดีนี้ศาลฎีกาจึงพิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ และย้อนให้สำนวนให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้โจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดที่ไม่ลงชื่อผู้เรียง ผู้เขียน หรือผู้พิมพ์แล้วส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

ถ้าเป็นกรณีอุทธรณ์ที่ไม่มีลายมือชื่อผู้เรียง ผู้เขียนหรือผู้พิมพ์อุทธรณ์ เมื่อปี ๒๕๕๐ ศาลฎีกาเคยพิพากษาว่า เมื่อความปรากฏต่อศาลอุทธรณ์ ก่อนที่ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษา ศาลอุทธรณ์ย่อมสั่งให้แก้ไขได้ แม้ศาลอุทธรณ์พิพากษาคดีไปแล้วก็ตาม แต่เมื่อคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ผู้อุทธรณ์แก้ไขอุทธรณ์ให้ถูกต้องได้ โดยไม่ถือเป็นเหตุยกอุทธรณ์ทันที คือ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๘๕/๒๕๕๐ จำเลยยื่นฟ้องอุทธรณ์ว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้องแล้วลงชื่อผู้อุทธรณ์และผู้เขียนหรือพิมพ์ จำเลยไม่ได้ลงชื่อผู้เรียงฟ้องอุทธรณ์ ฟ้องอุทธรณ์ของจำเลยจึงไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๗) ขอบที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ จะต้องบังคับสั่งให้ศาลชั้นต้นสั่งให้จำเลยยื่นฟ้องอุทธรณ์แก้ไขให้ถูกต้องเสียก่อนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ ศาลฎีกาพิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ให้ศาลชั้นต้นจัดการให้จำเลยลงลายมือชื่อในฐานะผู้เรียงในฟ้องอุทธรณ์เสียให้ถูกต้อง แล้วส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๘๖/๒๕๖๒ เป็นเรื่องที่คำฟ้องโจทก์ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียงและผู้เขียนหรือผู้พิมพ์ฟ้อง ส่วนคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๘๕/๒๕๕๐ เป็นกรณีที่แตกต่างกัน กล่าวคือ

เหตุที่เกิดตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๘๕/๒๕๕๐ เกิดขึ้นในชั้นอุทธรณ์ เนื่องจากจำเลยยื่นอุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง แต่ตัวอุทธรณ์ของจำเลยไม่ได้ลงลายมือชื่อผู้เรียงฟ้องอุทธรณ์ จำเลยเพียงแต่ลงลายมือชื่อเฉพาะแต่เป็นผู้อุทธรณ์และผู้เขียนหรือผู้พิมพ์เท่านั้น

แต่ถ้าเป็นกรณีที่โจทก์ไม่ลงลายมือชื่อในคำฟ้อง กล่าวคือ คำฟ้องไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียงหรือผู้พิมพ์ หากศาลชั้นต้นตรวจพบในชั้นตรวจคำฟ้อง ศาลชั้นต้นย่อมมีอำนาจสั่งให้โจทก์แก้ไขฟ้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ ถ้าศาลชั้นต้นมีคำสั่งประทับฟ้องรับอุทธรณ์หรือรับฎีกาไว้แล้ว ศาลไม่มีอำนาจสั่งแก้ไขตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ แต่โจทก์อาจขอแก้ฟ้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๓ ซึ่งต้องกระทำก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา เมื่อคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา เป็นการล่วงเลยเวลาที่ศาลจะสั่งให้โจทก์แก้หรือเพิ่มเติมฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๓ ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาต้องพิพากษายกฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๒๔/๒๕๒๑ นายโจทก์ลงลายมือชื่อในฟ้องแทนโจทก์ไม่ได้ ตัวโจทก์หรือผู้ที่โจทก์มอบอำนาจให้ฟ้องแทน เป็นผู้ที่ต้องลงลายมือชื่อด้วยตนเอง ในชั้นฎีกาย่อมล่วงเลยเวลาที่ จะสั่งให้แก้ไขเสียแล้ว ถือว่าเป็นฟ้องที่ไม่มีลายมือชื่อโจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกานี้ นายโจทก์ลงลายมือชื่อในคำฟ้องแทนโจทก์ ถือว่าเป็นฟ้องที่ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ เมื่อมีการดำเนินกระบวนการพิจารณาจนคดีมาสู่การพิจารณาของศาลฎีกาก็ล่วงเลยเวลาที่ จะสั่งให้แก้ไขแล้ว ต้องพิพากษายกฟ้อง.



พัชรานี เจตียนนท์*

กรณีโรคระบาดไวรัสโคโรนา หรือโควิด-๑๙ กับสิทธิตามกฎหมายด้านสาธารณสุขของพลเมืองไทย

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘

CONSTITUTION OF THE KINGDOM OF THAILAND B.E. 2560

COMMUNICABLE DISEASE ACT B.E. 2558

จากกรณีโรคระบาดโคโรนาไวรัส หรือโควิด-๑๙ ทำให้มีคำถามเกี่ยวกับสิทธิด้านสาธารณสุขขั้นพื้นฐานตามกฎหมายที่ประชาชนพึงได้รับในฐานะพลเมืองไทย โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลัก ๆ มีดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ วางหลักไว้ว่า

มาตรา ๔๗ “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐ บุคคลผู้ยากไร้ย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายบัญญัติ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตรายจากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย” (“A person shall have the right to receive public health services provided by the State. An indigent person shall have the right to receive public health services provided by the State free of charge as provided by law. A person shall have the right to the protection and eradication of harmful contagious diseases by the State free of charge as provided by law.”)

มาตรา ๕๕ “รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค และส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาด้านแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด” (“The State shall ensure that the people receive efficient public health services universally,

ensure that the public has the basic knowledge in relation to health promotion and disease prevention, and shall promote and support the advancement of wisdom on Thai traditional medicine to maximise its benefits.”)

บริการสาธารณสุขตามวรรคหนึ่ง ต้องครอบคลุม การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุม และป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพด้วย (“The public health services under paragraph one shall cover health promotion, control and prevention of diseases, medical treatment and rehabilitation.”)

รัฐต้องพัฒนาการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (“The State shall continuously improve the standard and quality of public health services.”)

พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ ได้ให้คำนิยามไว้ดังนี้

“โรคติดต่ออันตราย” หมายความว่า โรคติดต่อที่มีความรุนแรงสูงและสามารถแพร่ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างรวดเร็ว (“**dangerous communicable disease**” means “a highly virulent communicable disease which is rapidly transmissible to other persons.”)

จากหลักกฎหมายและคำนิยามดังกล่าวข้างต้น สามารถพิจารณาคำภาษาอังกฤษที่สำคัญได้ดังต่อไปนี้

คำว่า “Constitution” แปลว่า รัฐธรรมนูญ โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “A set of rules and laws

* ที่ปรึกษากฎหมายและธุรกิจ, นิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, Master of Laws in Chinese Business Law, Chinese University of Hong Kong, Master of International Trade and Commerce Law, Macquarie University, Sydney, Australia, Master of Management in International Business (English Program) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, Bachelor of Business Administration (English Program) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์



by which a country, state, or organization is governed, especially in relation to the rights of the people it governs” ตัวอย่างการใช้ในรูปประโยค เช่น “The Constitution of the Kingdom of Thailand is a document that established the basic rules and laws of the Thai government, especially in relation to the rights of the Thai people” แปลได้ว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยคือเอกสารที่ให้อำนาจอันเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และกฎหมายขั้นพื้นฐานแห่งรัฐบาลไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของประชาชนชาวไทย”

คำว่า “Treaty” แปลว่า สนธิสัญญา โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “A formal written agreement between two or more countries, formally approved and signed by their leaders.” ตัวอย่างการใช้ เช่น “the Treaty of Rome” แปลว่า “สนธิสัญญากรุงโรม”

คำว่า “Establish” แปลว่า เริ่ม/ตั้งขึ้นมา หรือ ทำให้มีขึ้นมา โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “To start or create organization, system, etc. that is meant to last for a long time” ซึ่งคำที่มีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกันได้แก่คำว่า “Set up” ตัวอย่างการใช้ในประโยค เช่น “The new treaty establishes a free trade zone” จะแปลได้ว่า “สนธิสัญญาฉบับใหม่กำหนดหรือทำให้มีขึ้นมาซึ่งเขตการค้าเสรี”

คำว่า “State” แปลว่า รัฐ (ประเทศ) โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “A country or its government” ตัวอย่างการใช้ในรูปประโยค เช่น “France is one of the member states of the European Union.” จะแปลได้ว่า “ประเทศฝรั่งเศสเป็นหนึ่งในรัฐ/ประเทศที่เป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป”

คำว่า “Receive” เป็นคำกริยา แปลว่า ได้รับ โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “To get or be given something” ตัวอย่างการใช้ในรูปประโยค เช่น “I received a phone call from your mother” แปลได้ว่า “ฉันได้รับสายโทรศัพท์จากแม่ของคุณ [เติม -d เป็นการเปลี่ยนเป็นรูปอดีต จึงแปลว่า ได้รับ(สายโทรศัพท์)แล้ว]”

คำว่า “Right” เป็นคำนาม แปลว่า สิทธิ โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “opportunity to act and to be treated in particular ways that the law promises

to protect for the benefit of society.” คำว่า Right ใช้กันทั่วไปในการศึกษากฎหมาย ตัวอย่างเช่น “Human rights” แปลได้ว่า “สิทธิมนุษยชน” หรือใช้ในรูปประโยค เช่น “Patients have a right to keep their medical records confidential” แปลได้ว่า “ผู้ป่วยมีสิทธิในการเก็บประวัติการรักษาพยาบาลของตนเป็นความลับ” (คำว่า Patient แปลว่า ผู้ป่วย, คำว่า Medical แปลว่า เกี่ยวกับทางการแพทย์, ส่วนคำว่า Confidential แปลว่า ความลับ)

คำว่า “Public health service” แยกพิจารณาได้เป็น ๓ คำ คือคำว่า “Public” คำว่า “Health” และคำว่า “Service” คำว่า Public แปลได้ว่า สาธารณะ หรือ ประชาชนโดยทั่วไป (“Relating to people in general, rather than being limited to a particular group of people”) ส่วนคำว่า Health แปลว่า สุขภาพ (“The condition of the body and the degree to which it is free from illness, or the state of being well”) และคำว่า Service แปลว่า การบริการ ดังนั้น เมื่อรวมกันเป็น “Public health service” จึงแปลได้ว่า การบริการด้านสุขอนามัยสำหรับประชาชนโดยทั่วไป หรือแปลให้สละสลวยได้ว่า บริการด้านสาธารณสุข

คำว่า “Indigent” เป็นคำคุณศัพท์ แปลว่า ยากไร้ โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “Very poor, having no money or anything else of value” ใช้ในรูปประโยค โดยการวางไว้หน้าคำนาม เช่น “We are a non-profit agency that provides legal services to indigent clients.” ซึ่งแปลได้ว่า “พวกเราเป็นองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรประกอบกิจการให้บริการทางกฎหมายแก่ลูกค้าที่ยากไร้” (คำว่า “Legal” แปลว่า เกี่ยวกับกฎหมาย, คำว่า “Client” แปลว่า ลูกค้า, ส่วนคำว่า “Non-profit agency” แปลว่า องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร)

คำว่า “Eradication” เป็นคำนามนับไม่ได้ แปลว่า การกำจัด ขจัด หรือทำลายให้สิ้นไป โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “The process of getting rid of something completely or of destroying something bad” ตัวอย่างการใช้ในรูปประโยค เช่น “The government’s goal is the eradication of poverty” แปลได้ว่า “เป้าหมายของรัฐบาลคือการขจัดความยากจนให้สิ้นไป” (คำว่า “Poverty” แปลว่า ความยากจน, คำว่า “Goal” แปลว่า เป้าหมาย, คำว่า “Government” แปลว่า รัฐบาล)



คำว่า “Emission” แปลว่า การปล่อย (ก๊าซ/ความร้อน/แสง/ ฯลฯ) ออก หรือ ปริมาณ (ก๊าซ/ความร้อน/แสง/ ฯลฯ) ที่ปล่อยออกมา โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “The act of sending out gas, heat, light, etc.” หรือ “An amount of gas, heat, light, etc. that is sent out.”

คำว่า “Harmful” เป็นคำคุณศัพท์ แปลว่า เป็นอันตราย โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “Causing harm” คำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายกันได้แก่ คำว่า Damaging, Detrimental, Prejudicial, และ Injurious ตัวอย่างการใช้ในรูปประโยค เช่น “We have signed a treaty with neighbouring states to limit emissions of harmful gases.” แปลได้ว่า “พวกเราได้ลงนามในสนธิสัญญากับรัฐ/ประเทศข้างเคียงเพื่อที่จะจำกัดปริมาณการปล่อยก๊าซที่เป็นอันตราย” (คำว่า “Sign” แปลว่า ลงนาม, คำว่า “Neighbour” แปลว่า เพื่อนบ้านหรือประเทศเพื่อนบ้าน)

คำว่า “Conclude” เมื่อใช้ในบริบทที่เกี่ยวกับสัญญา จะหมายถึง เห็นด้วย ยอมรับ ยินยอมหรือตกลงในข้อสัญญานั้น โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “If you conclude an official agreement, you agree on it” ตัวอย่างการใช้ในรูปประโยค เช่น “We have concluded a treaty with neighbouring states to limit emissions of harmful gases.” จะแปลได้ว่า “พวกเราทำ (ยินยอมในข้อตกลง) สนธิสัญญากับรัฐ/ประเทศข้างเคียงเพื่อที่จะลดปริมาณการปล่อยก๊าซที่เป็นอันตราย”

คำว่า “Disease” แปลว่า โรค หรือเชื้อโรค

คำว่า “Contagious” เป็นคำคุณศัพท์ แปลว่า ที่ติดต่อกันได้ ที่แพร่จากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่งได้โดยการสัมผัส โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “able to be caught by touching someone with the disease or something the person has touched or worn” ฉะนั้น คำว่า “Contagious disease” จึงแปลว่า เชื้อโรคที่แพร่จากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่งได้โดยการสัมผัส

คำว่า “Communicable” เป็นคำคุณศัพท์ แปลว่า ที่ถ่ายทอดหรือแพร่จากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่งได้ โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “Able to be given from one

person to another” ดังนั้น คำว่า “Communicable disease” จึงแปลว่า เชื้อโรคที่แพร่จากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่งได้ หรือ โรคติดต่อ ตัวอย่างการใช้ในรูปประโยค เช่น “COVID-19 is a communicable disease.” จะแปลได้ว่า “โควิด-๑๙ เป็นโรคติดต่อชนิดหนึ่ง”

คำว่า “Provide” แปลว่า ให้ โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “To give something to a person, company, or organization, or to make it available for them to use” ดังนั้น เมื่อใช้ในบริบทว่า “... provided by law” จึงแปลได้ว่า “... ที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้ หรือ ที่กฎหมายบัญญัติไว้” หรือจะใช้ในบริบทที่ว่า “... provided by the State” ก็จะใช้ได้ว่า “... ที่ให้ไว้โดยรัฐ”

คำว่า “Charge” แปลว่า เรียกเก็บค่าใช้จ่าย หรือ ค่าบริการ โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “To ask an amount of money for something, especially a service or activity” ดังนั้น คำว่า “Free of charge” จึงแปลว่า ไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย หรือ ไม่มีค่าใช้จ่าย

คำว่า “Infect” แปลว่า ติดเชื้อ โดยแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “To pass a disease to a person, animal, or plant.” ตัวอย่างการใช้ในประโยค เช่น “He is infected with Corona virus” แปลได้ว่า เขาติดเชื้อไวรัสโคโรนา (สังเกตว่า การใช้ในความหมายนี้มักจะใช้กับบุพบท “with” และมักจะใช้ในรูป passive voice กล่าวคือมักจะใช้ในลักษณะ V.to be + infected + with)

จะเห็นว่าจากกรณีการระบาดของไวรัสโคโรนา หรือโควิด-๑๙ อันเป็นโรคติดต่ออันตราย ประชาชนชาวไทยทุกคนจึงมีสิทธิตามกฎหมายที่จะได้รับการป้องกัน และได้รับการรักษาโรคโควิด-๑๙ นี้จากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ไม่ว่าจะเป็นการเข้ารับการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกัน การตรวจหาเชื้อกรณีสงสัย หรือการเข้ารับการรักษาพยาบาลกรณีที่มีติดเชื้อไวรัสโคโรนา อีกทั้งรัฐยังมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการด้านการสาธารณสุขอย่างมีประสิทธิภาพและอย่างทั่วถึง และรัฐยังต้องพัฒนาบริการด้านสาธารณสุขนี้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นอีกด้วย เช่นนี้จึงเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ว่าในปัจจุบันรัฐได้ดำเนินการให้ประชาชนได้รับการสาธารณสุขอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึงแล้วหรือยัง



พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับงานด้านกฎหมาย

กนกวลี ชูชัยยะ*

คำว่า พจนานุกรม มีความหมายว่า “หนังสือว่าด้วยถ้อยคำในภาษาใดภาษาหนึ่ง เรียงตามลำดับตัวอักษร โดยทั่ว ๆ ไปจะบอกความหมายและที่มาของคำเป็นต้นด้วย” สำหรับพจนานุกรมภาษาไทยที่ใช้เป็นมาตรฐานในการเขียนหนังสือไทยให้เป็นระเบียบเดียวกันคือ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน อันเป็นการจัดทำขึ้นตามอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานซึ่งปัจจุบันคือ สำนักงานราชบัณฑิตยสภาตามพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดอำนาจหน้าที่สำคัญของสำนักงานราชบัณฑิตยสภาประการหนึ่งคือการกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย การอนุรักษ์ภาษาไทยมิให้แปรเปลี่ยนไปในทางที่เสื่อม การส่งเสริมภาษาไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้ปรากฏเด่นชัดยิ่งขึ้น รวมทั้งการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำพจนานุกรมต่าง ๆ ด้วย ซึ่งในบรรดาพจนานุกรมดังกล่าวนี้ เล่มที่มีความสำคัญที่สุดคือ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งใช้เป็นหลักในการเขียนภาษาไทยให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน มีความเป็นมายาวนาน ดังที่ปรากฏในคำนำ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๙๓ พิมพ์ครั้งที่ ๑ “เมื่อกระทรวงธรรมการได้ตีพิมพ์หนังสือพจนานุกรมออกใช้ในราชการและจำหน่ายใน พ.ศ. ๒๔๗๐ แล้วในกาลต่อมากกระทรวงธรรมการได้พบข้อบกพร่อง

ในหนังสือพจนานุกรมนั้นอันสมควรแก้ไขเพิ่มเติม จึงดำริที่จะแก้ไขเพิ่มเติมให้ดีขึ้น ประกอบทั้งมีผู้สนใจในวิทยาการด้านนี้แสดงข้อบกพร่องและแนะนำวิธีแก้ไขข้อบกพร่องมาเป็นจำนวนมาก กระทรวงธรรมการจึงได้ยกขึ้นพิจารณาร่วมไปกับความดำริของกระทรวง ผลที่สุดมีความเห็นพ้องต้องกันว่า หนังสือพจนานุกรมของกระทรวงธรรมการซึ่งตีพิมพ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐ นั้นถึงเวลาชำระเพื่อพิมพ์ใหม่ต่อไป” จึงมีการตั้งกรรมการชำระพจนานุกรมซึ่งมีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปพงศ์ประพันธ์ (แต่ครั้งดำรงฐานันดรศักดิ์เป็น หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรณ) ทรงเป็นประธาน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ต่อมาเมื่อมีการตั้งราชบัณฑิตยสถานขึ้นใน พ.ศ. ๒๔๗๖ จึงได้โอนงานชำระพจนานุกรมจากกระทรวงธรรมการไปอยู่ในราชบัณฑิตยสถาน การชำระพจนานุกรมที่เริ่มดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ นั้นมาแล้วเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓ และมีการเปลี่ยนคำเรียก “พจนานุกรม” เป็น “พจนานุกรม” และมีข้อความที่แสดงถึงหลักสำคัญประการหนึ่งในการทำงานไว้ว่า “ในเรื่องคำนั้น ถ้อยคำเป็นหลักว่าพจนานุกรมเป็นที่รวมคำที่มีใช้อยู่ในภาษาดูจจะเบียดส่ามะโนคร้วซึ่งเป็นที่รวบรวมจำนวนพลเมืองของชาติ ฉะนั้น ถ้าผู้ทำพจนานุกรมเก็บคำที่ใช้อยู่ไม่หมดก็ดีหรือเก็บคำที่ไม่มีที่ใช้เข้ามาไว้ก็ดี ย่อมเป็นเหตุให้จำนวนคำผิดพลาด ทำให้สถิติของคำที่ใช้ในภาษาเสียไป เฉพาะหลักข้อนี้อาจมีข้อ

* ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ภาควิชาภาษาศาสตร์ สาขาวิชาประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่ สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง
ราชบัณฑิตยสภา, อติตเลขาธิการราชบัณฑิตยสภา



บกพร่องได้ แต่ถึงกระนั้นก็ดี คณะกรรมการก็ได้พยายามที่จะให้พจนานุกรมนี้อบรมคุณค่าที่ยุติแล้ว ซึ่งมีใช้ในภาษาไทยมากที่สุดเท่าที่จะทำได้” ซึ่งราชบัณฑิตยสถานได้จัดพิมพ์ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๙๓ เป็นครั้งแรก ในโอกาสสำคัญดังกล่าวว่า “พจนานุกรมภาษาไทยเล่มนี้ ได้เริ่มชำระตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ มาจนถึง พ.ศ. ๒๔๙๓ จึงแล้วเสร็จ และจัดตีพิมพ์เป็นเล่มขึ้นในครั้งแรก ประจวบกับกาลอันเป็นมหาศุภมงคล การพระราชพิธีบรมราชาภิเษกแห่งพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหิตลธิเบศร รมมาธิติ จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร” สำหรับการกำหนดให้ใช้พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๙๓ ในการเขียนหนังสือไทยของทางราชการและโรงเรียนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นคือ จอมพล ป.พิบูลสงคราม จึงได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ระเบียบการใช้ตัวสะกด ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ โดยมีความสำคัญที่ใช้เป็นหลักและแบบแผนสำหรับพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน มาจนถึงปัจจุบันคือ “บรรดาหนังสือราชการ และการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน ให้ใช้สะกดตามระเบียบ และพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานเสมอไป ถ้าและกระทรวง ทบวงกรมใดเห็นสมควรเปลี่ยนอักษรวิธีในคำใด ก็ให้ชี้แจงแสดงเหตุผลไปยังราชบัณฑิตยสถาน ต่อเมื่อราชบัณฑิตยสถานเห็นชอบด้วยและสั่งแก่พจนานุกรมแล้วจึงให้ใช้ได้ อนึ่งเมื่อแก้ระเบียบอักษรวิธีหรือพจนานุกรมเวลาใดๆ ให้ราชบัณฑิตยสถาน โฆษณาให้ทราบทั่วกัน”

จากนั้นได้มีการชำระพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานตลอดมา และจัดพิมพ์ฉบับใหม่ที่มีผลเป็นการยกเลิกฉบับเดิม ตามลำดับได้แก่ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ และฉบับปัจจุบัน คือ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ระเบียบการใช้ตัวสะกด ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดไว้เช่นที่เคยปฏิบัติมาว่า “บรรดาหนังสือราชการ และการศึกษาเล่าเรียนให้ใช้ตัวสะกดตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ เสมอไป หากกระทรวงทบวงกรมหรือบุคคลใดเห็นสมควรเปลี่ยนอักษรวิธีในคำใดแล้ว ให้ชี้แจงแสดงเหตุผลไปยังราชบัณฑิตยสถาน เมื่อราชบัณฑิตยสถานเห็นชอบด้วยและแก้ไขพจนานุกรมแล้ว จึงให้ใช้ได้และให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน”

ความรู้ทางอักษรศาสตร์เกี่ยวข้องกับกฎหมายอย่างนั้น แต่โบราณมาพระธรรมศาสตร์ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายส่วนที่สำคัญที่สุดของกฎหมายตราสามดวงที่นักกฎหมายส่วนใหญ่ถือเป็นประมวลกฎหมายฉบับแรกของไทย มีส่วนสำคัญที่เป็นการกำหนดหลักการเกี่ยวกับความรู้ความสามารถในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่พิจารณาตัดสินคดีของผู้พิพากษาตุลาการทั้งหลายเป็นไปโดยยุติธรรม ซึ่งหนึ่งในเหตุแห่งตุลาการ ๒๔ ประการที่แบ่งเป็น ๘ หัวข้อใหญ่ และในแต่ละหัวข้อใหญ่ยังแบ่งเป็น หัวข้อย่อยอีก ๓ ประการนั้น มีหัวข้อใหญ่เรื่องหนึ่งคือ “มันในความ ๓ ประการ” ซึ่งแบ่งเป็น “มันในลิขิตเขียนสำนวน ๑ มีมันสิการมันในถ้อยคำสำนวน ๑ ผูกถ้อยคำสำนวนแล้วรักษาให้มัน ๑”^{๑)}

^{๑)} กฎหมายตราสามดวง ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่ม ๑, หน้า ๑๓๖-๑๓๗.



มันในลิขิตเขียนสำนวน หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่ผู้พิพากษาคู่ความต้องระมัดระวังในการเขียนสำนวนความโดยใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง ใช้ถ้อยคำและผูกประโยคได้ถูกต้องชัดเจน การจะทำเช่นนั้นได้ต้องมีความรู้ทางอักษรศาสตร์ดี สามารถจับประเด็นสำคัญและสรุปประเด็นในสำนวนคดีได้อย่างถูกต้องแม่นยำ จะเห็นได้ว่าหลักการนี้ในเรื่องทางคดีความแล้วไม่เคยล้าสมัย แม้ในวิธีพิจารณาความในปัจจุบันกฎหมายยังกำหนดให้ศาลต้องตรวจคำคู่ความ และถ้าเห็นว่าคำคู่ความนั้น อ่านไม่ออกหรืออ่านไม่เข้าใจหรือเขียนฟุ่มเฟือยเกินไป ศาลจะมีคำสั่งให้คืนคำคู่ความนั้นไปให้ทำมาใหม่^๒ แสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติของผู้ทำหน้าที่ผู้พิพากษาคู่ความว่านอกจากมีความรู้เชี่ยวชาญในตัวบทกฎหมายต่าง ๆ แล้วยังต้องมีความชำนาญในทางอักษรศาสตร์ด้วยมาแต่โบราณแล้วนอกจากนี้ ยังมีการอ้างอิงพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ในคำพิพากษาฎีกาด้วย เช่น การอ้างอิงพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๙๓ ในคำพิพากษาฎีกาที่ ๒๑๗/๒๕๐๑ โดยศาลนำความหมายคำว่า “วิสาสะ” ตามที่พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๙๓ วิเคราะห์ศัพท์ว่าความคุ้นเคยสนิทสนม การถือว่าเป็นกันเอง มาวินิจฉัยข้อพิพาทเกี่ยวกับข้อพิพาทเรื่องทางภาระจำยอมว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังว่าโจทก์ได้ถือวิสาสะใช้ทางเดินผ่านที่จำเลย

ทางพิพาทที่ไม่ตกเป็นภาระจำยอมตามกฎหมาย การอ้างพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ในคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๙๖๙/๒๕๒๖ ศาลนำความหมายของคำว่า “ธารกำนัล” ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งให้ความหมายว่าเป็นที่ชุมนุมชนคนจำนวนมาก มาวินิจฉัยการบรรยายฟ้องการกระทำอาชญาฐาน ช่มชืดกระทำซ้ำเราว่าจำเลยได้กระทำต่อหน้า ธารกำนัล การอ้างพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ในคำพิพากษาฎีกาที่ ๘๗๕/๒๕๔๘ เกี่ยวกับการตีความพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๔ (๑) ที่บัญญัติว่าพระราชบัญญัติ นี้ไม่ให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน และลูกจ้างชั่วคราว รายชั่วโมงของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน โดยศาลให้เหตุผลว่าพระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้ให้ความหมายคำว่า “ข้าราชการ” ไว้โดยเฉพาะ จึงต้องใช้ความหมาย คำว่า “ข้าราชการ” ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ คือ คนที่ทำงานราชการตามทำเนียบผู้ปฏิบัติราชการในส่วนราชการ ซึ่งหมายถึงผู้ที่ปฏิบัติราชการหรือทำงานในหน้าที่ราชการ เมื่อฟังได้ว่าพยาบาลนอกเวลาแม้เป็นข้าราชการประจำ แต่ได้ทำงานให้แก่โจทก์ทั้งสอง ซึ่งเป็นเอกชนนอกเวลาราชการในฐานะลูกจ้างของ

^๒ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๘ กำหนดว่า

“ให้ศาลมีอำนาจที่จะตรวจคำคู่ความที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลได้รับไว้เพื่อยื่นต่อศาล หรือส่งให้แก่คู่ความ หรือบุคคลใด ๆ

ถ้าศาลเห็นว่าคำคู่ความที่ได้ยื่นไว้ดังกล่าวแล้วนั้น อ่านไม่ออกหรืออ่านไม่เข้าใจหรือเขียนฟุ่มเฟือยเกินไป หรือไม่มีรายการ ไม่มีลายมือชื่อไม่แนบเอกสารต่าง ๆ ตามที่กฎหมายต้องการ หรือมิได้ชำระหรือวางค่าธรรมเนียมศาลโดยถูกต้องครบถ้วน ศาลจะมีคำสั่งให้คืนคำคู่ความนั้นไปให้ทำมาใหม่ หรือแก้ไขเพิ่มเติม หรือชำระหรือวางค่าธรรมเนียมศาลให้ถูกต้องครบถ้วน ภายในระยะเวลาและกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ตลอดจนเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมตามที่ศาลเห็นสมควรก็ได้ ถ้ามิได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลในระยะเวลาหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ก็ให้มีคำสั่งไม่รับคำคู่ความนั้น”

โจทก์ทั้งสอง พยายามนอกเวลาจึงไม่ใช่ข้าราชการ ตามความในมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และเป็นลูกจ้างซึ่งต้อง อยู่ในบังคับของบทกฎหมายดังกล่าว โจทก์ทั้งสอง ผู้เป็นนายจ้างจึงต้องนำส่งเงินสมทบกองทุนประกัน สังคมและเงินสมทบกองทุนเงินทดแทนสำหรับ ลูกจ้างดังกล่าว^๓

การให้ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีการอ้างถึงความหมาย ของคำตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังปรากฏการพิจารณาในประเด็น สำคัญเรื่องหนึ่งว่า ชี หรือ แม่ชี ในศาสนาพุทธเป็น นักบวชหรือไม่ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ จนถึงรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ต่อเนื่อง ตลอดมาบัญญัติลักษณะ “บุคคลต้องห้ามมิให้ใช้ สิทธิเลือกตั้ง คือ เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือ นักบวช” ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็น ว่า “โดยที่คำว่า “นักบวช” ตามมาตรา ๑๐๐ (๑) ของรัฐธรรมนูญ มิได้มีการกำหนดความหมายไว้ เป็นการเฉพาะ การพิจารณาความหมายของถ้อยคำ ดังกล่าวจึงต้องพิจารณาตามความหมายทั่วไป ประกอบกับเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๐๐ (๑) ของ รัฐธรรมนูญที่กำหนดห้ามมิให้ภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อให้บุคคลที่ปล่อย วางวิถีชีวิตของคณาธรรมดาเพื่อเข้าสู่วิถีชีวิตในทาง

ศาสนาอย่างเคร่งครัดแตกต่างจากบุคคลทั่วไป มาয়่งเกี่ยวกับเรื่องในทางการเมือง ซึ่งการพิจารณา ว่า “ชี” และ “แม่ชี” ถือเป็น “นักบวช” หรือไม่นั้น พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดความหมายของคำว่า “นักบวช” ไว้ว่า “ผู้ที่ได้เข้าพิธีบวชตามลัทธิศาสนาต่าง ๆ เช่น ภิกษุ สามเณร บาทหลวง” การเข้าพิธีบวชดังกล่าวจึง หมายถึงการเข้าพิธีบวชตามหลักศาสนาหรือตาม ความเชื่อของบุคคลในลัทธินั้น ๆ ก็ได้ เมื่อข้อเท็จจริง ได้ความว่า การเป็นแม่ชีต้องผ่านพิธีการบวชกับ พระภิกษุและมีการกล่าวคำขอบวช ซึ่งถือได้ว่า การดำเนินการดังกล่าวเป็นการเข้าพิธีบวชแล้ว ประกอบกับตามคำชี้แจงของแม่ชีก็เห็นว่า ตนเป็นผู้ถือบวชประเภทหนึ่ง ดังนั้น คำว่า “ชี” และ “แม่ชี” จึงอยู่ในความหมายของคำว่า “นักบวช” ตามมาตรา ๑๐๐ (๑) ๒ ของรัฐธรรมนูญด้วย”^๔

จากตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน มิได้เป็นเพียง มาตรฐานสำหรับใช้ในการเขียนหนังสือไทยเพื่อให้มี ตัวสะกดเป็นระเบียบเดียวกันตามประกาศสำนัก นายกรัฐมนตรี เรื่อง ระเบียบการใช้ตัวสะกดเท่านั้น แต่ยังมีความสำคัญโดยมีการนำความหมาย ของคำต่าง ๆ ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ไปใช้ประกอบการพิจารณาให้ความเห็นหรือ คำวินิจฉัยในทางคดีความและทางกฎหมายของ อองค์กรต่าง ๆ อีกด้วย.

^๓ กฤษฎีกา บุญสมิต , “การใช้ความหมายของคำในพจนานุกรมมาประกอบการวินิจฉัยคดีของศาล”

^๔ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง สิทธิเลือกตั้งของชีและแม่ชีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เรื่องเสร็จ ที่ ๑๕๔๔/๒๕๕๖

ส่งผู้ร้ายข้ามแดนในคดีที่สืบพยานลับหลัง

สกุลสุข หอพิบูลสุข*

ข้อเท็จจริง

นาย ก. สัญชาติ XYZ ได้หลอกลวงผู้เสียหายทั้งสองว่า มีงานอยู่ที่ประเทศ XYZ มีรายได้ดี (มีใบการคำนวณ) และจะออกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเดินทางไปทำงานให้ก่อน แต่ผู้เสียหายทั้งสองต้องทำงานใช้หนี้คืน ผู้เสียหายทั้งสองตกลง ต่อมาผู้เสียหายทั้งสองเดินทางถึงสนามบินประเทศ XYZ มีนาย ข และนาย ค สัญชาติ XYZ มารับผู้เสียหายทั้งสองที่สนามบิน พาไปพักที่คอนโดมิเนียมในเมืองแห่งหนึ่ง ยึดหนังสือเดินทางของผู้เสียหายทั้งสองไว้ และบังคับให้ผู้เสียหายทั้งสองคำนวณกับลูกค้าชาว XYZ ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยเหลือผู้เสียหายทั้งสองได้และส่งผู้เสียหายทั้งสองกลับประเทศไทย

พนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องนาย ก. ซึ่งอยู่ในประเทศไทย และมีความเห็นควรสั่งฟ้องนาย ข และนาย ค ที่ยังหลบหนี ฐานสมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์และได้ลงมือกระทำความผิดตามที่ได้สมคบกัน ร่วมกันตั้งแต่สามคนขึ้นไปกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ เพื่อให้ผู้เสียหายที่ถูกส่งออกไปนอกราชอาณาจักรตกอยู่ในอำนาจของผู้อื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖, ๑๐, ๕๒

สำหรับนาย ก. ที่อยู่ในประเทศไทย พนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องนาย ก. ต่อศาล ระหว่างพิจารณานาย ก. ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวและหลบหนีกลับประเทศ XYZ ไป ศาลมีคำสั่งให้สืบพยานลับหลัง^๑ และคำพิพากษาจำคุกนาย ก. เป็นเวลา ๓๐ ปี

พนักงานสอบสวนขอให้อัยการสูงสุดผู้ประสานงานกลาง ตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๕๕๑ พิจารณาดำเนินการขอให้ส่งตัวนาย ก. บุคคลคนสัญชาติ XYZ ที่หนีกลับประเทศ XYZ เป็นผู้ร้ายข้ามแดนเพื่อมารับโทษในประเทศไทย

กฎหมายต้นแบบว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

กฎหมายต้นแบบว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ค.ศ. ๒๐๐๔ (Model Law on Extradition 2004) มาตรา ๗^๒ บัญญัติถึงกรณี que ประเทศที่รับคำร้องขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนสามารถปฏิเสธไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนว่า

๑. คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนอาจถูกปฏิเสธหากประเทศผู้รับคำร้องขอเห็นว่า บุคคลที่ถูกส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดนจะไม่ได้รับหลักประกันขั้นต่ำในการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม (minimum fair trial guarantees) จากประเทศผู้ร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

๒. คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนเพื่อไปรับโทษตามคำพิพากษาอาจถูกปฏิเสธ หากศาลแห่งประเทศที่ร้องขอพิจารณาคดีลับหลังและพิพากษาลงโทษ โดยผู้ต้องคำพิพากษาไม่ได้รับแจ้งอย่างเพียงพอถึงการถูกดำเนินคดี หรือไม่มีโอกาสเพียงพอที่จะเตรียมการต่อสู้คดี หรือไม่มีโอกาสร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ต่อหน้าตน เว้นแต่ประเทศผู้ร้องขอจะให้คำรับรองว่าผู้ต้องคำพิพากษามีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีใหม่พร้อมสิทธิในการต่อสู้คดี หรือผู้ต้องคำพิพากษาได้รับแจ้งอย่างเพียงพอถึงการถูกดำเนินคดี มีโอกาสไปศาลและต่อสู้คดี แต่เลือกที่จะไม่ต่อสู้คดี

* พนักงานอัยการ สำนักงานต่างประเทศ

^๑ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๓๓ การพิจารณาและสืบพยานในศาล ให้ทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย เมื่อศาลเห็นเป็นการสมควร เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยไม่ชักช้า ศาลมีอำนาจพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๓) จำเลยอยู่ในอำนาจศาลแล้ว แต่ได้หลบหนีไปและศาลได้ออกหมายจับแล้ว แต่ยังไม่จับตัวมาได้ในกรณีดังกล่าว เมื่อศาลพิจารณาคดีเสร็จสิ้นแล้ว ให้ศาลมีคำพิพากษาในคดีนั้นต่อไป

^๒ Model Law on Extradition 2004 <https://www.unodc.org/pdf/model_law_extradition.pdf> accessed 26 January 2021



คำถามคือ การพิจารณาคดีลับหลัง (trial in absentia) นาย ก. จะถือว่าขัดต่อสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม (right to a fair trial) หรือไม่ และประเทศที่รับคำร้องขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะอ้างสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมมาปฏิเสธการส่งตัวนาย ก. ได้หรือไม่

ในบทความนี้จะกล่าวถึง (๑) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี (๒) การพิจารณาคดีลับหลังและหลักประกันสิทธิ (๓) การสลະสิทธิได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรม (๔) การหลบหนีคดีกับสิทธิได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรม

สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR))^๓ ข้อ ๑๔ วางหลักว่า

๑. บุคคลทั้งปวงย่อมเสมอกันในการพิจารณาของศาลและคณะตุลาการ ในการพิจารณาคดีอาญา ซึ่งตนถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด [...] บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิได้รับการพิจารณาอย่างเปิดเผยและเป็นธรรม (a fair and public hearing) [...]

๓. ในการพิจารณาคดีอาญา บุคคลทุกคนซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดย่อมมีสิทธิที่จะได้รับหลักประกันขั้นต่ำดังต่อไปนี้โดยเสมอภาค [...]

(ง) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาต่อหน้าบุคคลนั้น และสิทธิที่จะต่อสู้คดีด้วยตนเอง หรือโดยผ่านผู้ช่วยเหลือทางกฎหมายที่ตนเลือก (right to be tried in his presence and to defend himself)

(จ) สิทธิที่จะซักถามพยานซึ่งเป็นปรปักษ์ต่อตน และขอให้เรียกพยานฝ่ายตนมาซักถามภายใต้เงื่อนไขเดียวกับพยานซึ่งเป็นปรปักษ์ต่อตน^๔

จากกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ข้างต้น โดยเฉพาะวรรค ๓ (ง) และ (จ) การพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหาเสมอ มิฉะนั้น ผู้ถูกกล่าวหาย่อมไม่สามารถใช้สิทธิต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ เพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตน

การพิจารณาคดีลับหลังและหลักประกันสิทธิ

แม้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม รวมถึงสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาต่อหน้าและต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ ตามที่รับรองไว้ในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)) แต่ในกรณีจำเป็นเพื่อการอำนวยความสะดวก ศาลมีอำนาจสั่งให้พิจารณาคดีลับหลังผู้ถูกกล่าวหาได้ โดยเฉพาะกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีหรือไม่มาศาลโดยไม่มีเหตุอันสมควร ทั้งนี้ เพื่อมิให้กระบวนการพิจารณาล่าช้า และเพื่อปล่อยผู้กระทำความผิดโดยไม่ลงโทษ (impunity) เพราะการที่จะจำหน่ายคดีเพื่อรอให้จับตัวผู้ถูกกล่าวหาอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่คดี เช่น คดีขาดอายุความ หรือพยานหลักฐานสูญหาย และอาจเป็นการปฏิเสธความเป็นธรรมที่ควรมอบแก่ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม

ที่ประชุมโต๊ะกลมว่าด้วยการพิจารณาคดีลับหลังผู้ถูกกล่าวหาในกระบวนการพิจารณาคดีอาญาระหว่างประเทศ เห็นว่า การพิจารณาคดีลับหลังไม่ขัดกับสิทธิได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรมเสมอไปทุกกรณี หากมีหลักประกันดังต่อไปนี้ (๑) ผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงการดำเนินกระบวนการพิจารณา (notice of the proceedings) (๒) ผู้ถูกกล่าวหาที่มีที่ปรึกษาทนาย (๓) ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิที่จะขอให้พิจารณาคดีใหม่ต่อหน้าเขา (right to retrial or an Ex Novo Trial in his or her presence) ทั้งประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่ถูกกล่าวหา^๕

^๓ ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีโดยการภาคยานุวัติเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๓๙ และมีผลใช้บังคับกับประเทศไทยเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๐

^๔ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง <<http://humanrights.mfa.go.th/th/humanrights/obligation/international-human-rights-mechanism/ICCPR.php>> accessed 26 January 2021

^๕ Report on the Experts' Roundtable on trials in absentia in international criminal justice <file:///C:/Users/Dell/Downloads/IBA-ICC-report-trials-in-absentia-in-Int-Criminal-Justice-2016%20(3).pdf> accessed 25 January 2021 p 5-6



น่าสังเกตว่า พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดี
คำมมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๙ และประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา ไม่มีบทบัญญัติให้ผู้ต้อง
คำพิพากษาจากการพิจารณาคดีลับหลังขอพิจารณาคดี
ใหม่

การสละสิทธิได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรม

คำถามคือ ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด สามารถ
สละสิทธิที่ได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรม สิทธิที่จะ
ได้รับการพิจารณาต่อหน้าและต่อสู้คดีหรือไม่

ในประเด็นนี้ ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป
(European Court of Human Rights) วางหลักไว้
น่าสนใจในคดี *Sejdic v Italia* ว่า การสละสิทธิที่จะ
มีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณา (a waiver of the
right to take part in the trial) ต้องกระทำโดย
ชัดแจ้ง (unequivocal manner) และมีหลักประกันที่ได้
สัดส่วนกับความสำคัญแห่งสิทธิที่สละส่วนการพิจารณา
ว่าบุคคลใดสละสิทธิดังกล่าวหรือไม่ ต้องปรากฏว่า
บุคคลนั้นสามารถคาดเห็นผลร้ายจากการกระทำของ
ตนได้อย่างมีเหตุผล^๖

การหลบหนีคดีกับสิทธิได้รับการพิจารณาอย่าง เปิดเผยและเป็นธรรม

คำถามคือ การหลบหนีคดีถือเป็นการสละสิทธิที่
ได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรมหรือไม่

ในประเด็นนี้ ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป
(European Court of Human Rights) วางหลักไว้ใน
คดี *Sejdic v Italia* เช่นเดียวกันว่า

แม้ว่ากระบวนการพิจารณาคดีลับหลังจำเลย
ไม่ขัดต่อสิทธิที่ได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรม

ตามมาตรา ๖ อนุสัญญา [Convention for the
Protection of Human Rights and Fundamental
Freedoms เพิ่มโดยผู้เขียน] แต่การปฏิเสธความ
ยุติธรรมเกิดขึ้นอย่างไม่มีข้อกังขาเมื่อผู้ต้องคำพิพากษา
จากการพิจารณาคดีลับหลังไม่สามารถร้องขอให้
พิจารณาคดีใหม่ในเรื่องที่ถูกกล่าวหาทั้งประเด็นข้อเท็จ
จริงและข้อกฎหมาย เว้นแต่บุคคลนั้นสละสิทธิจะได้รับ
ปรากฏตัวและสิทธิต่อสู้คดี (right to appear and
to defend himself) หรือตั้งใจจะหลบหนี (escape
trial)^๗

บทสรุป

สืบเนื่องจากสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาอย่างเป็น
ธรรม วางหลักประกันไว้ว่า การพิจารณาคดีต้องกระทำ
ต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา (right to present at hearing)
เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาสามารถใช้สิทธิในการต่อสู้คดี
(right to defend himself) ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น
สมมติว่า นาย ก. รั่วหนีคดีพิจารณาของศาล และรู้อยู่แล้วว่า
ในวันนัดพิจารณานั้นสามารถใช้สิทธิต่อสู้คดีเพื่อพิสูจน์
ความบริสุทธิ์ของตนได้ แต่กลับจงใจไม่มาศาลในวันนัด
พิจารณา (deliberately abscond to avoid trial)
กรณีเช่นนี้จะถือว่า นาย ก. ที่ถูกร้องขอให้ผู้ร้ายข้ามแดน
มารับโทษในประเทศไทยสละสิทธิที่จะได้รับการ
พิจารณาอย่างเป็นธรรม ตามบทบัญญัติในมาตรา ๗
วรรค ๒ ตอนท้ายของกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการ
ส่งผู้ร้ายข้ามแดน ความว่า “ผู้ต้องคำพิพากษาได้รับแจ้ง
อย่างเพียงพอถึงการถูกดำเนินคดี มีโอกาสไปศาล และ
ต่อสู้คดี แต่เลือกที่จะไม่ต่อสู้คดี” หรือไม่ ถ้าเป็นเช่นนั้น
ประเทศ XYZ ผู้รับคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน
ย่อมไม่อาจปฏิเสธคำร้องขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

^๖ Case of *Sejdic v. Italy* (Application no. 56581/00) <[^๗ *Ibid.*, § 87](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-72629%22]}> accessed 4 February 2021 § 86, 88</p></div><div data-bbox=)

มุมมอง

สวัสดิ์ศรีรับ สมาชิกจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาและผู้อ่านทุกท่าน

ตามที่มีสมาชิกจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาแจ้งความประสงค์ขอให้พิจารณานำข้อสอบพร้อมธงคำตอบเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วยมาลงเผยแพร่ในจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาดังเช่นเคยปฏิบัติมานั้น ผมขอแจ้งให้ทราบโดยทั่วกันว่า ขณะนี้ สำนักงานอัยการสูงสุดได้จัดพิมพ์หนังสือ “รวมข้อสอบอัยการผู้ช่วย (สนามใหญ่ สนามเล็ก สนามจิ๋ว) ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๓ จำหน่ายในราคาเล่มละ ๓๘๐ บาท ทั้งนี้ สมาชิกจุลสารฯ ที่สนใจ และผู้ที่เตรียมตัวสอบสามารถสั่งซื้อได้ตามช่องทางการจำหน่ายของร้านหนังสือกฎหมาย ร้านหนังสือทั่วไป และถ้าหากมีวางจำหน่ายในศูนย์หนังสือเนติบัณฑิตยสภา ผมจะประชาสัมพันธ์ให้ทราบต่อไปครับ

แผนกหนังสือคำพิพากษาฎีกาและวารสาร

เปิดให้ผู้สนใจสามารถสั่งจองหนังสือคำพิพากษาฎีกาและนิตยสารบทบัญญัติออนไลน์ ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ : แผนกหนังสือคำพิพากษาฎีกาและวารสาร โทร. ๐ - ๒๘๘๗ - ๖๘๑๒ หรือ ๐ - ๒๘๘๗ - ๖๘๐๑ - ๗ ต่อ ๑๐๕

แผนกตำราและคำบรรยาย

ขยายเวลา การจองหนังสือรวมคำบรรยาย ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ จนถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ จองผ่านระบบออนไลน์ <https://thethaibar-banyaibook.thaijobjob.com/book/index.php>

- รับด้วยตนเอง ราคาชุดละ ๑,๕๐๐ บาท ๑ ชุด (๑๖ เล่ม)
- รับทางไปรษณีย์ ราคาชุดละ ๒,๑๐๐ บาท (ลงทะเบียน) (รวมราคาจัดส่งแล้ว)
- รับทางไปรษณีย์ ราคาชุดละ ๒,๗๐๐ บาท (ด่วนพิเศษ EMS) (รวมราคาจัดส่งแล้ว)

หมายเหตุ : ผู้ที่เคยจองผ่านระบบออนไลน์แล้วท่านสามารถเข้าสู่ระบบได้โดยใช้หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก (ไม่ต้องลงทะเบียนใหม่)

สอบถามเพิ่มเติม โทร. ๐๒ ๘๘๗ ๖๘๑๔

- ศูนย์หนังสือเนติบัณฑิตยสภา

เปิดให้บริการ : วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๗.๐๐ น.

ปิดบริการ : วันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

บริการสั่งซื้อหนังสือทางออนไลน์ที่เว็บไซต์ <https://bookstore.thethaibar.or.th/>

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร ๐๒ ๘๘๗ ๖๘๑๖ และ ๐๒ ๘๘๗ ๖๘๐๑ - ๗ ต่อ ๑๑๑

แผนกหนังสือคำพิพากษาฎีกาและวารสาร

เปิดให้ผู้สนใจสามารถสั่งจอง
หนังสือคำพิพากษาฎีกา และ นิตยสารบทบัญญัติ

ผ่านระบบสั่งจอง

หนังสือคำพิพากษาฎีกาและนิตยสารบทบัญญัติออนไลน์

<https://publication.thethaibar.or.th>

หรือ

Scan QR Code เพื่อเข้าสู่ระบบ



ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ : แผนกหนังสือคำพิพากษาฎีกาและวารสาร
โทร. ๐ - ๒๘๘๗ - ๖๘๑๒ หรือ ๐ - ๒๘๘๗ - ๖๘๐๑ - ๗ ต่อ ๑๐๕

* กรรมการเนติบัณฑิตยสภา, ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา





ความคืบหน้าการจัดสร้างพระนิโรคันตราย พระประจำเนติบัณฑิตยสภา

สมเด็จพระวันรัต (จุนท์ พุทธิมคฺตโต) เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร กรรมการมหาเถรสมาคม (ภาพซ้าย) และ สมเด็จพระมหาธีรราชจารย์ (ปสฤทธ์ เขมงฺกโร) เจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร กรรมการมหาเถรสมาคม (ภาพขวา) ได้เมตตาดำเนินงานจัดและจารแผ่นทองเพื่อใช้เป็นมวลสารตั้งต้นในการจัดสร้างพระนิโรคันตราย พระประจำเนติบัณฑิตยสภา โดยมีนายอรรถพล ไกล้วสว่าง ประธานคณะกรรมการดำเนินการจัดสร้างพระนิโรคันตราย พระประจำเนติบัณฑิตยสภา เป็นผู้รับมอบ ในการนี้มีนายสมศักดิ์ อัจฉิกุล นายวิรัช สันติภาพ นายจรรยาพงษ์ อินทจาร และนายทีปกร โกมลพันธ์พร เข้าร่วมพิธี เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔



บันทึกเทปรายการถวายพระพรชัยมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

นางเมทินี ขโลธร นายกเนติบัณฑิตยสภา พร้อมด้วยนางสาวปิยกุล บุญเพิ่ม อุปนายกเนติบัณฑิตยสภา คนที่ ๑ นายวงศ์สกุล กิตติพรหมวงศ์ อุปนายกเนติบัณฑิตยสภา คนที่ ๒ นายชาติรี สุวรรณิน เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา และนายศักดิ์ดา ช่วงรังษี เลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ร่วมบันทึกเทปรายการถวายพระพรชัยมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เพื่อแสดงความจงรักภักดีและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๒๐ น.



บรรณาธิการแกล้ง



วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ นี้ ถือเป็นช่วงเวลาที่มีความหมายอย่างยิ่งสำหรับคนไทยทุกคน เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๖๙ พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เวียนมาบรรจบอีกวาระหนึ่ง กองบรรณาธิการจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา ได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเชิญพระบรมฉายาลักษณ์และพระปฐมบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พิมพ์บนปกและในจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาเพื่อเฉลิมพระเกียรติ ด้วยความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ขอพระองค์ทรงพระเจริญ ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภานับนี้ ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ บทอาเศียรวาทถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประพันธ์โดย นัฏฐุณี นาคเกิด บทความ เนื่องจากปก เสนอเรื่อง “พระราชประวัติ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว” โดย กฤษฎา บุญยสมิต และ วาสนา เกตุแห่ง, บทความ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “การชดใช้หนี้และการคิดดอกเบี้ยในกรณีผิดสัญญาจ้าง” โดย รวินท์ ชัยภักดิ์ภักดิ์ กล่าวถึง อบต. ขอหารือ กรณีบริษัท จ. จำกัด ต้องชดใช้ค่าจ้างเพิ่ม เป็นจำนวนเงิน ๙๙,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ อบต. ได้จ้างผู้รับจ้างรายอื่นทำการซ่อมแซมแทน ความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่อย่างไร, บทความ เจาะฎีกาเด่น เสนอเรื่อง “คำฟ้องคดีอาญาที่ไม่มีลายมือชื่อผู้เรียงและผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง” โดย รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์ และ มนต์ชัย ชนินทรลีลา กล่าวถึง คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๘๖/๒๕๖๒, บทความ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย เสนอเรื่อง “CONSTITUTION OF THE KINGDOM OF THAILAND B.E. 2560 COMMUNICABLE DISEASE ACT B.E. 2558” โดย พัชรานี เจริญานนท์ กล่าวถึง กรณีโรคระบาดไวรัสโคโรน่า หรือโควิด - ๑๙ กับสิทธิตามกฎหมายด้านสาธารณสุขของพลเมืองไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ พร้อมคำศัพท์ที่น่าสนใจ, บทความ เรื่อง “พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กับงานด้านกฎหมาย” โดย กนกวลี ชูชัยยะ กล่าวถึง พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน มิได้เป็นเพียงมาตรฐานสำหรับใช้ในการเขียนหนังสือไทยเพื่อให้มีตัวสะกดเป็นระเบียบเดียวกันตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ระเบียบการใช้ตัวสะกดเท่านั้น แต่ยังมีมีความสำคัญโดยมีการนำความหมายของคำต่าง ๆ ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ไปใช้ประกอบการพิจารณาให้ความเห็นหรือคำวินิจฉัยในทางคดีความและทางกฎหมายขององค์กรต่าง ๆ อีกด้วย, บทความ เรื่อง “ส่งผู้ร้ายข้ามแดนในคดีที่สืบพยานลับหลัง” โดย สกฤษฏ์ หอพิบูลสุข ปิดท้ายด้วย “มุขชาว” โดย ประเมศวร์ อินทรชุมนุม

พบกันใหม่เดือนสิงหาคม

กฤษฎา บุญยสมิต

ติดตามอ่านจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์เนติบัณฑิตยสภา

<http://www.thethaibar.or.th>



เอกสารเผยแพร่ความรู้ แจกฟรี ห้ามจำหน่าย

(สงวนสิทธิ์ใช้ในกิจการของแผนกประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภาเท่านั้น)

จัดทำโดย คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา จำนวน ๒,๕๐๐ เล่ม

เนติบัณฑิตยสภา เลขที่ ๓๒/๒ หมู่ที่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๓๖

พิมพ์ที่ : บริษัท กรุงสยาม พิมพ์ชื่อ จำกัด

๔๓/๑๓๒ ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐